

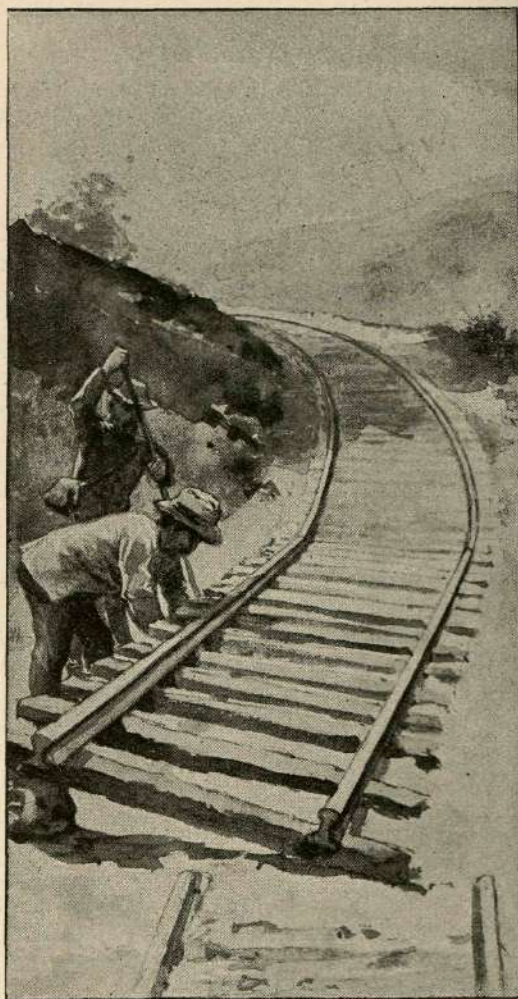
katoliških učenjakov je trdil dr. Baumgarten, da so katoličani v 19. stoletju darovali za misijone sledeče vsote: Društvo za razširjenje svete vere 275 milijonov, društvo sv. Bonifacija 36 milijonov, društvo sv. Detinstva Jezusovega 87 milijonov mark. Veliko so izdali papeži in propaganda. Njih darovane žrtve se cenijo na 100 milijonov mark.

Doktorat tehničnih znanosti. Tehnikom se je izpolnila dolgoletna želja, da bo tudi njim mogoče doseči doktorski naslov, kakor slušateljem drugih znanosti na vseučilišču. Tehniki, ki dovrše svoje nauke od šolskega leta 1901/02 dalje, bodo mogli polagati „rigorozne“ izpite in po končanih naukih doseči naslov „doktorja tehničnih znanosti“.

Slikar Jožef Plank je umrl dne 13. prosinca t. l. Rojen je bil l. 1815. v Hallu na Tirolskem. Pri vojaki so spoznali njegovo slikarsko nadarjenost, ko je barval — tarče za strelce. Dobrotniki so ga poslali v Monakovo, kjer ga je poučeval slavní Cornelius. Pod njegovim vodstvom se je posvetil nabožnemu slikarstvu v smislu „nazareške“ šole. V Ljubljani imamo od njega križev pot in več lepih podob v stolnici in oltarno sliko v „Marijanišču“. Njegova najboljša slika je velika oltarna podoba v benediktinskem samostanu Fiecht na Tirolskem.

Zrakoplovstvo. Po zemlji nas vozijo železnice, po morju jadramo z ladjami — zakaj ne bi mogli letati tudi po zraku, kakor ptice? To vprašanje je vedno mikalo človeškega duha. V novejšem času je največ pozornosti zbudil pruski generallajtenant grof Zeppelin, ki je sestavil nov zrakoplov, ki bi se dal voditi po zraku, kakor se dá ladja krmariti po vodi. Pa zrakoplov je vedno odvisen od vetra, ki ga nosi s seboj, in v tem je največja težkoča. Zadnji poskusi se Zeppelinu niso popolnoma posrečili, vendar upa, da izpopolni svojo iznajdbo, ko dobi denarnih sredstev. Ta zrakoplov bi v mirnem zraku preplaval 42 km na uro. Iz Berlina v London bi prišel v 22 urah, iz Londona v New-York v 5½ dneva. Čez Afriko bi preletel od Zanzibara v Kamerun v mirnem zraku v treh dneh, pri nasprotnem vetru v šestih dneh, če bi mu ugoden veter pomagal, pa v poldrugem dnevu. — Iz Rusije se pa poroča, da je ruski zdravnik Danilevski v Harkovu iznašel nov zrakoplov, ki je jako enostaven in ne predrag. Napolni se v eni uri, štiri možje ga vodijo. V zraku se vzdrži osem dni in se lahko spusti z vršine na katerikoli kraj. Danilevski je deset let poizkušal svoj zrakoplov, predno je stopil z njim pred javnost. — Nedavno pa je hrvaški trgovec Srečko Turina na Reki dobil pravico izključne lastnine za iznajdbo novega zrakoplova, ki se da krmilati.

Ponarejeni dragi kameni. Sedaj ponarejajo že vse vrste dragih kamenov. Za to rabijo najčistejše steklo, katero mora biti narejeno iz popol-

Buri pred angleškim vlakom.

noma čistega kremena, ali še bolje, kar iz kamene strele, ker se v kremenu dobé pogostokrat tanke železne žilice. Če se to steklo umetno zbrusi, se zdi kakor diamant. Barvene drage kamene delajo tako, da čisto steklo zdrobé v prah, ga zmešajo z barvilom, zopet raztopé, trideset ur raztopljenjo hranijo v vročini in potem ohladé ter zbrusijo. Za rumeni topas rabijo klorovokislo srebro, za zeleni smaragd bakrov oksid, za modri safir bakrov oksid s kobaltovim oksidom, za višnjevi ametist kobaltov in železni oksid, za rdeči rubin klorovo zlato. Ta barvila imajo veliko moč; en del klorovega zlata zadoščuje, da se pobarva 10.000 delov stekla. Taki ponarejeni kamni so popolnoma podobni pravim draguljem, in le zelo spreten strokovnjak jih more ločiti. Ta prevara pa ni stalna, ker ponarejeni kamen se kmalu obrabi, in njegov blesk zatemni.